

Wijkplan

Kerk en Zanen

2018-2022

Alphen aan den Rijn

Inhoud

1

Omvangrijke
wijk met goede
voorzieningen

2

Onze visie
op de wijk

3

Speerpunten
2018-2022

4

Hoe voeren
we het
wijkplan uit?

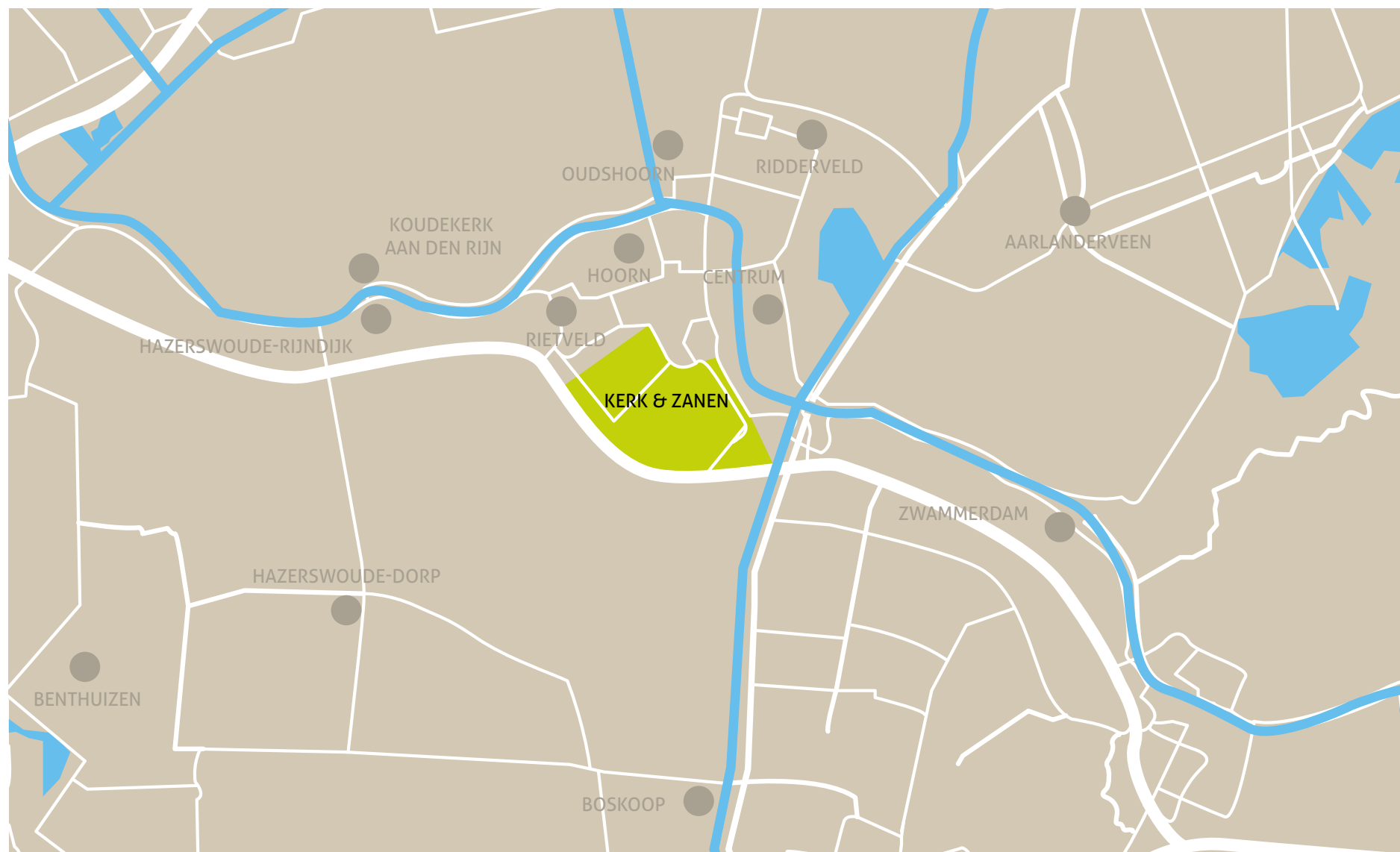
Bijlage 1: Doorgaande
ontwikkelingen en
reguliere activiteiten

Bijlage 2:
Cijfers van de wijk

1

Omvangrijke wijk met goede voorzieningen

Kerk en Zanen is de grootste, meest recente uitbreiding van Alphen aan den Rijn. Het is een omvangrijke wijk met vooral veel gezinnen. In Kerk en Zanen woont 15% van de inwoners van Alphen aan den Rijn, veelal twee-verdieners met een gemiddeld gezinsinkomen. Door de omvang van de wijk kan men niet spreken van één grote hechte wijk; eerder van kleine, soms hechte buurtjes.

Kerk en Zanen is stedenbouwkundig ruim, maar ook wat onoverzichtelijk opgezet. Er zijn eigenlijk maar twee hoofdontsluitingen in het noorden van de wijk. Bepaalde delen zijn daardoor matig ontsloten voor autoverkeer en redelijk geïsoleerd. Centraal in de wijk ligt het Europapark, met aan de noordkant winkelcentrum de Atlas. Het Europapark wordt intensief gebruikt door jong en oud, dankzij de gevarieerde sport- en recreatievoorzieningen.

Ook elders in de wijk vinden we veel openbaar groen, met name aan de randen van Kerk en Zanen,

bijvoorbeeld rondom het Kreekrugpad. Hier ontstaan veel mogelijkheden voor recreatief gebruik zoals doe-participatie, spelen, wandelen en fietsen. Ten zuiden van de woonwijk, aan de andere kant van de N11, ligt Rietveld: een mooi weidelandschap dat uitnodigt om te bewegen en te genieten. De bewoners, voor het merendeel woonachtig aan het Rietveldsepad, vormen een sterke gemeenschap. Hier zijn agrarische ondernemingen en een camping gevestigd.

Kerk en Zanen heeft veel goede voorzieningen, ook op het gebied van sport en zorg. De aanwezigheid van bedrijventerreinen, ten slotte, is medebepalend voor de dynamiek in de wijk.

2

Onze visie op de wijk

SOCIALE KRACHT: Kerk en Zanen kent geen georganiseerd verband dat in de hele wijk actief is. Daarvoor is het gebied simpelweg te groot. We zien de sociale kracht van de inwoners wel terug in hun eigen straat of buurt. Daar worden regelmatig buurtgebonden activiteiten georganiseerd, zoals Halloween-activiteiten, buurtbarbecues of running dinners. Wat opvalt, is de grote mate van groenparticipatie. Een goed voorbeeld is de gemeenschappelijke tuin 'de Alphense Wetering'. Meer kleinschalige groenprojecten vinden we verspreid door de wijk in de woonbuurten, waar bewoners graag hun handen en hun groene vingers uit de mouwen steken. Dat heeft in het verleden zelfs tot prijswinnende projecten geleid.

BETROKKENHEID: de wijk bevat met name koopwoningen en een concentratie van sociale huurwoningen in de omgeving Eendekooi en rondom de Groningenstraat en de Brabantstraat. In het duurdere segment wonen veel tweeverdieners die overdag vaak afwezig zijn. Mensen leven hier nogal op zichzelf en tonen weinig betrokkenheid bij de buurt. Waar Kerk en Zanen

voorheen een 'witte' wijk was, zien we in de omgeving Eendekooi meer culturele diversiteit ontstaan. Dat brengt ook andere normen en waarden met zich mee, bijvoorbeeld over regels en opvoeding. Het gesprek hierover en de wederzijdse uitwisseling vragen in de toekomst meer aandacht.

VERKEER: een punt van aandacht is de verkeerssituatie in de wijk. De beperkte ontsluiting, te hard rijden in de buurten en parkeerproblemen zijn de grootste ergernissen van de bewoners. In een wijk met veel schoolgaande kinderen is het des te belangrijker om de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid te verbeteren.

JONGEREN: door het grote aantal jongeren in de wijk wordt op verschillende plekken overlast ervaren van 'hangjongeren'. De botsende leefwerelden van jongeren en (jonge) gezinnen geven af en toe spanningen. De tolerantie ten opzichte van hen is soms laag, waardoor zij vaak worden weggestuurd. Er zijn wel populaire ontmoetingsplekken om te spelen en te 'chillen', zoals

het skatepark in het Europapark, maar andere groepen jongeren verplaatsen zich regelmatig, op zoek naar een eigen plek. Samenwerking tussen de professionals jeugd en handhaving biedt hier kansen.

(V)ECHTSCHIEDINGEN: wat hierbij meespeelt, is de problematiek van (v)chtscheidingen, waardoor de kinderen in het gedrang komen. Er zijn verschillende signalen – bijvoorbeeld van de wijkagent en de hulpverlening – dat dit probleem in Kerk en Zanen in toenemende mate speelt. Conflicten worden soms tot op het schoolplein uitgevochten en het vermoeden is dat de problemen 'achter de voordeur' nog veel groter zijn. Een groeiend aantal kinderen en jongeren mist een stevige thuisbasis ('sleutelkinderen'). Soms ontvluchten zij de thuissituatie, komen zij op straat in aanraking met drank en drugs en dreigen zij af te glijden naar crimineel gedrag. Het vergt meer onderzoek en inzet om de omvang en de aard van dit probleem in kaart te brengen en om preventief op te treden.

KWETSBAARHEID: in de wijk zijn veel zorgvoorzieningen aanwezig, zoals een apotheek, diverse fysiotherapeuten, huisartsen en tandartsen, deels gevestigd in gezondheidscentrum Vitalis. Ook de aanwezigheid van winkelcentrum De Atlas, wijkcentrum Kerk en Zanen, twee sportzalen, een honkbalclub en een wielervereniging bevestigt het beeld van een veelzijdige wijk met goede voorzieningen. Dat neemt niet weg dat er ook sprake is van (verborgen) eenzaamheid en kwetsbaarheid onder bepaalde doelgroepen. Bij het Serviceplein van de gemeente ontvangen we uit deze wijk bijvoorbeeld relatief veel aanvragen voor Wmo-producten. Het is zaak om die signalen serieus te nemen en daarop een passende aanpak te ontwikkelen.

De cijfers van Kerk en Zanen laten een heel positief beeld zien. Dit betekent echter niet dat alles goed gaat. Zoals het verhaal hierboven laat zien zijn jeugd, op sommige plaatsen de kwetsbare mensen en ontmoeten belangrijke onderwerpen.

3

Speerpunten 2018-2022

In de komende vier jaar krijgen onderstaande thema's extra aandacht in Kerk en Zanen, onderbouwd door de cijfers en ingegeven door de opgebouwde kennis van het gebied. Daarnaast hebben we uiteraard ook te maken met doorgaande ontwikkelingen en reguliere werkzaamheden die onze aandacht vergen. Die komen in bijlage 1 aan bod. De gedetailleerde uitwerking van deze speerpunten vindt plaats in de jaarlijkse uitvoeringsplannen voor alle gebieden.

Speerpunt		Betrokken partijen
1	Jeugd als uitgangspunt	Jongeren, politie, Woonforte, maatschappelijke organisaties, gemeente
2	Stimuleren van ontmoeting en sociale samenhang	Maatschappelijke organisaties, politie, Woonforte, gemeente
3	Verbeteren van de situatie van kwetsbare mensen	Maatschappelijke organisaties, politie, Woonforte, gemeente

3.1 Jeugd als uitgangspunt

- Rondom de Eendenkooi, het Europapark en de schoolpleinen aan De Oude Wereld hangen veel jongeren. Er wordt een dialoog gestart om te achterhalen waarom er vaak een lage tolerantie van omwonenden is, waardoor ‘hangen’ snel als overlast wordt ervaren. Vervolgens wordt onderzocht waar ze terecht kunnen om te spelen/hangen.
- Outreachend jongerenwerk organiseert wekelijks activiteiten. Uit een onderzoek moet blijken of dit het veiligheidsgevoel helpt vergroten.
- Inzetten op Europapark als plek voor de wijk waar iedereen terecht kan. Het middengedeelte is goed ontwikkeld en aan de flanken kan en zijn er nog mogelijkheden met name rondom het water.
- Er wordt intensief ingezet om als jongerenwerk, boa's en wijkagenten in elkaars verlengde te werken. Op deze wijze brengen we de hotspots in beeld en is dit de basis waarop we met elkaar zaken delen zodat we meer en beter weten welke jeugd zich waar ophoudt. Tom in de buurt en GO! voor Jeugd sluiten aan voor een betere doorverwijzing naar de hulpverlening.
- De samenwerking met de scholen verbeteren. GO! Voor Jeugd heeft wel een ingang en regelmatig overleg. Regulier contact is gewenst en wordt op bestuursniveau besproken.
- Er is een stijging van het aantal vechtscheidingen. Op dit thema is meer preventie nodig: scheidingscafé en voorlichting, bijvoorbeeld in samenwerking met GO! voor jeugd. Er komt een onderzoek naar de aard en omvang van het aantal vechtscheidingen.

Daaropvolgend wordt een preventieve inzet geformuleerd. De verschillende partners zoals GO! Voor jeugd, Tom in de buurt, CJG en Boost werken intensief zijn.

- Het gebruik van de pleinen door verschillende doelgroepen wordt verbeterd.
- Er is aandacht voor de verdere ontwikkeling van veilige school-/thuisroutes en routes door de wijk.
- Er wordt gemonitord met verkeerscamera's op te snel rijden door de wijk. Hiervoor worden "prikacties" gehouden gedurende het jaar.
- Er worden (wandel)verbindingen geoptimaliseerd met als doel de gelegenheid te bieden meer te bewegen.

Doel:

De ervaren overlast van jongeren en de verkeersveiligheid wordt verbeterd. Daarnaast zijn er betere ontwikkelkansen voor jongeren.

3.2 Stimuleren van ontmoeting en sociale samenhang

- De kansen om het gebruik van het Europapark te optimaliseren en evenementen te promoten worden actief gestimuleerd. Denk hierbij bijvoorbeeld een foodtruckfestival in het Europapark.
- De multifunctionele accommodatie de Oude Wereld wordt het huis van de wijk. Vanuit het wijkcentrum Oude Wereld worden verschillende stimulerende programma's georganiseerd gericht op onder andere omgang met elkaar, beweging, scholing, re-integratie, stimuleren en in stand houden wat mensen nog (wel) kunnen.
- De diverse doe-participatie activiteiten (sociale buurt-activiteiten, groen, spelen, verkeer, schoonmaakacties) worden verder gestimuleerd en gepromoot om ontmoeting te stimuleren.
- Bestaande sociale activiteiten worden waar nodig extra ondersteund door de gemeente of Tom in de Buurt.

Doel:

De sociale samenhang en de inwonersbetrokkenheid wordt verbeterd.

3.3 Verbeteren van de situatie van kwetsbare mensen

Er zijn aanwijzingen dat in Kerk en Zanen relatief veel mensen wonen in een kwetsbare situatie. Bij het Serviceplein van de gemeente ontvangen we uit deze wijk relatief veel aanvragen voor Wmo-producten.

- Verwarde personen zijn in de wijk meer op straat te vinden waarschijnlijk ook vanwege de vestiging van de GGZ in de wijk, maar ook omdat het anoniemer is in de wijk en minder snel opvalt. We willen zicht op huisvesting en spreiding van verschillende groepen inwoners in een kwetsbare situatie (met name verwarde personen onder GGZ-begeleiding, dementerenden, mensen met een licht verstandelijke beperking, multi-probleem gezinnen en eenzame ouderen). De diverse projecten voor begeleid wonen worden in kaart gebracht.
- Meer individuele begeleiding en outreachend werk door Tom in de buurt, in plaats van collectieve voorzieningen.

- Er zijn ook relatief veel beginnend dementerenden, al dan niet vergezeld van een mantelzorger. Dit is een moeilijk te bereiken doelgroep, waaraan in het professionalsoverleg extra aandacht wordt besteed. Dit doen ze door actief inwoners uit te nodigen en te verleiden naar activiteiten te komen.

Doel:

- Uitbreiden van sociaal netwerk en/of kwalificaties en vaardigheden.
- De inhoudelijke kwaliteit van de afhandeling van de WMO aanvragen stijgt.
- Buurtbewoners zijn bekend met de GGZ instelling en begeleiden mensen ook wel terug hier naar toe en/of melden dit actief.

4

Hoe voeren we het wijkplan uit? (Signaleren, informeren en netwerkopbouw)

In Kerk en Zanen hebben we te maken met diverse formele en informele contacten. Die contacten zijn de bron van signalen en informatie van wat er werkelijk speelt in de wijk, zowel in de openbare ruimte als achter de voordeur. Eén van de strategische lijnen van onze gemeente is ‘het gemeentehuis uit’. Verder staat in het coalitieakkoord 2018-2022 vermeld dat er van buiten naar binnen moet worden gewerkt. De taak van signaleren, informeren en het opbouwen en onderhouden van het netwerk is dan ook van cruciaal belang. Onze werkwijze voor de uitvoering van het wijkplan bestaat uit:

- Het onderhouden en ontwikkelen van contacten met inwoners, ondernemers, vrijwilligers, sleutelfiguren, ook via social media.
- Delen van signalen vanuit het netwerk met collega's, management en bestuur.
- Vroegtijdig anticiperen op vraagstukken en in samenwerking met betrokken partijen interventie strategieën ontwikkelen en uitvoeren.
- Maken van een uitvoeringsplan/wijkagenda.

Resultaat:

- De-escaleren van incidenten in de wijk
- Effectieve en efficiënte communicatie binnen het wijknetwerk
- Partnerschap in de wijk op basis van een democratisch akkoord

Metten van resultaten

De resultaten die horen bij de speerpunten worden op verschillende wijzen gemeten: via indicatoren uit de belevingspeiling, metingen in het openbaar gebied, het ophalen van verhalen en het zichtbaar maken van resultaten met beeldmateriaal. Jaarlijks worden uitvoeringsplannen gemaakt waar de SMART resultaten in verwerkt zijn.

Bijlage 1: Doorgaande ontwikkelingen en reguliere activiteiten

Domein	Onderwerp	Activiteit
Sociaal		Tom in de buurt coördineert het gezamenlijk aanbod van zorg- en welzijnsdiensten, verbindt bestaande initiatieven en speelt in op vragen die bij inwoners leven. De inwoners van Kerk en Zanen kunnen terecht in de multifunctionele accommodatie De Oude Wereld. Open inloop op alle werkdagen tijdens kantoortijden. Activiteiten: Papierwinkel en open inloop. Lunch 'Trek in de wijk' op maandag en woensdag, inclusief open inloop. Kookclub en samen eten. Assertiviteitstraining Filosofisch café, 5x per jaar.
	Stimuleren van samenwerking	De betrokken uitvoeringspartijen (Tom in de buurt, JGT, Go! Voor jeugd, Boost, Alphen Beweegt) kunnen beter samenwerken, niet alleen de professionals onderling, maar ook met informele initiatieven in Kerk en Zanen (vrijwilligers van kerken, (buurt) verenigingen en/of belangengroepen). De samenwerking tussen Tom in de buurt en het Serviceplein wordt geïntensiveerd, bijvoorbeeld in de vorm van een gezamenlijk casusoverleg.
	Stimuleren van het eigen initiatief	Vanuit bouwontwikkelingen en reconstructies kunnen we (groen)participatieprojecten door ontwikkelen. Inwoners vinden elkaar dan al rondom een concrete aanleiding.
		De wijktuin 'De Alphense Wetering' biedt ook kansen voor andere partijen zoals Go! Voor Jeugd en Tom in de buurt. Die kunnen nog beter benut worden.

		Er wonen relatief veel jonge gezinnen die niet bereikt worden. We willen het meedoen en talenten inzetten stimuleren. Dit gaan we doen door de inwoners actief op te zoeken en meerdere plekken in de wijk in te richten waar inwoners hun initiatieven kunnen indienen. Dit kan bijvoorbeeld met een behavioural insights onderzoek.
		Een aantal jongvolwassenen uit de wijk hebben het initiatief genomen om een funpark bij de N11 (Kreekrugpad) te ontwikkelen. Wij ondersteunen hun idee met een haalbaarheidsonderzoek.
Schoon, heel en veilig		Er zijn zes lopende buurtpreventieprojecten en achttien WhatsApp-groepen.
Wonen		Nieuwbouw Lisdodde, Burggooi en Aziëlaan
Infrastructuur	Reconstructies	Burggooi: Quadriviumlaan, Ch. Van Pallandtlaan, Mondriaanlaan, Renaissancelaan
		J.A. Leeghwaterweg
		Zambiapark e.o. (Zambiapark, Marokkostraat, Nigeriapad, Tanzaniastraat, gedeelte van de Evenaar)
		Afrikalaan, Spuisluis, Keersluis, Schutsluis, Sluiskolk, Boezempad, Polderpeil
		Reconstructie Overtoom
		Masterplan Archeon, o.a. reconstructie ontsluiting Burggooi
		Ontwikkeling natuur- en recreatiegebied in De Groene Vinger
		Herinrichting diverse rotondes
		Verbetering groenstructuur in Europapark
		Verbeteren verkeersveiligheid Vroonhoeveplein

Bijlage 2: Cijfers van de wijk

SLECHTER DAN GEMIDDELDE

GELIJK AAN GEMIDDELDE

HOGER DAN GEMIDDELDE

Veiligheid

Onveilig in eigen wijk	7%
Slachtoffer geweld	0%
Slachtoffer vermogensdelicten	5%
Slachtoffer vernielingen	3%
Slachtoffer cybercrime	8%
Gevaar vanuit bedrijven	1%
Tevreden met politie	31%
Sociale overlast	6%
Sociale cohesie	6,0

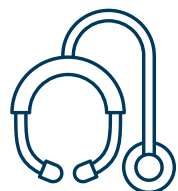
Sociaal-economisch

Bijstandontvangers	1,4%
Langer dan 3 jaar in de bijstand	0,3%
Arbeidsongeschikt	3,7%
Ww	2,8%
Sociaal minimum	2,9%
Gemiddeld inkomen per inwoner	27.900
Moeite met rondkomen	5%
Risicovolle schulden	2%

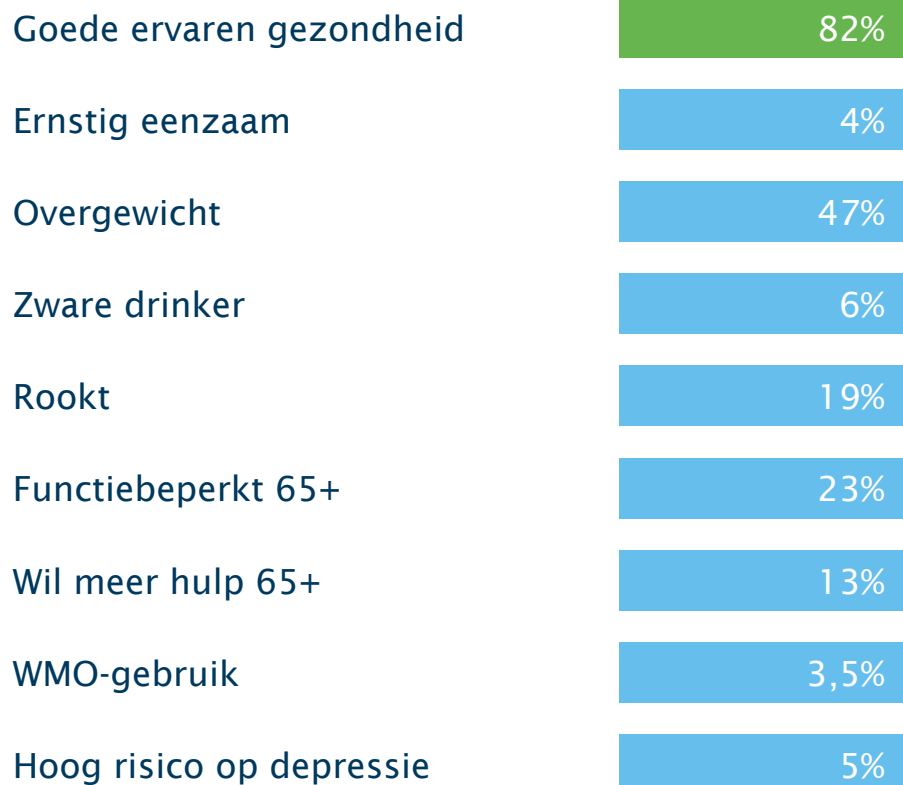
SLECHTER DAN GEMIDDELDE

GELIJK AAN GEMIDDELDE

HOGER DAN GEMIDDELDE

Gezondheid en zorg

Fysiek

Kerncijfers

	Kerk en Zanen	Gemeente
Oppervlakte in hectare	453	13.250
Aantal inwoners per km ²	3.721	854
Aantal inwoners	16.913	109.657
% 0-19 jaar	29%	23%
% 20-64 jaar	59%	58%
% 65+ jaar	12%	18%
% Nederlandse herkomst	82%	81%
% westerse herkomst	9%	9%
% niet-westerse herkomst	10%	10%

Kerncijfers

	Kerk en Zanen	Gemeente
Aantal geboortes	55	822
Aantal sterftes	170	1.093
Aantal huishoudens	6.095	46.088
% eenpersoonshuishoudens	24%	32%
% huishoudens zonder kinderen	27%	31%
% huishoudens met kinderen	49%	37%
Aantal woningen	6.408	46.723
% laagbouw	68%	66%
% hoogbouw	32%	34%

Kerncijfers

	Kerk en Zanen	Gemeente
% Koopwoningen	72%	63%
% Huurwoningen	27%	37%
% Gebouwd na 2000	34%	13%
Aantal arbeidsplaatsen per 100 inw.	49	41
Aantal bedrijven per 100 inw.	8	8
M ² kantoren per 100 inw.	385	191

[Meer info](#)

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 140172
gemeente@alphenaandenrijn.nl
www.alphenaandenrijn.nl